Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/667

10.2.2025

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 21 januari 2025

tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Ierland

(C/2025/667)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263, en met name artikel 17,

Gezien de aanbeveling van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

ALGEMENE OVERWEGINGEN

(1) Op 30 april 2024 is een hervormd EU-kader voor economische governance in werking getreden. Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht ([1]), de gewijzigde Verordening (EG) nr. 1467/97 betreffende de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten ([2]), en de gewijzigde Richtlijn 2011/85/EU van de Raad betreffende de begrotingskaders van de lidstaten ([3]) vormen samen de kernelementen van het hervormde EU-kader voor economische governance. Het kader beoogt gezonde en houdbare overheidsfinanciën te bevorderen, duurzame en inclusieve groei en veerkracht door middel van hervormingen en investeringen te stimuleren, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. Het bevordert tevens de nationale verantwoordelijkheid, legt de focus meer op de middellange termijn en combineert dit met een doeltreffendere en coherentere handhaving van de regels.

(2) De nationale budgettair-structurele plannen voor de middellange termijn die de lidstaten bij de Raad en de Commissie indienen, staan centraal in het nieuwe kader voor economische governance. De plannen zijn gericht op twee doelstellingen: i) ervoor zorgen dat de overheidsschuld, onder meer aan het einde van de aanpassingsperiode, een plausibel neerwaarts pad volgt of op een prudent niveau blijft, en dat het overheidstekort op de middellange termijn onder de referentiewaarde van 3 % van het bbp wordt gebracht en gehouden, en ii) zorgen voor hervormingen en investeringen die aansluiten bij de belangrijkste uitdagingen die in de context van het Europees Semester zijn vastgesteld en bij de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. Daartoe moet in elk plan een middellangetermijntoezegging voor een netto-uitgavenpad ([4]) worden opgenomen, waarbij voor de duur van het plan effectief een budgettaire beperking van vier of vijf jaar wordt opgelegd (afhankelijk van de normale parlementaire zittingsperiode in een lidstaat). Daarnaast moet in het plan worden toegelicht hoe de lidstaat hervormingen en investeringen zal inzetten als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die in de context van het Europees Semester zijn vastgesteld, met name in de landspecifieke aanbevelingen (inclusief de aanbevelingen die relevant zijn voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden, indien van toepassing), en hoe de lidstaat werk gaat maken van de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie. De periode voor begrotingsaanpassing bestrijkt vier jaar en kan met maximaal drie jaar worden verlengd indien de lidstaat zich verbindt tot een relevante reeks hervormingen en investeringen die aan de criteria van Verordening (EU) 2024/1263 voldoen.

([1]) Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Verordening (EU) 2024/1264 van de Raad van 29 april 2024 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1467/97 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB L van 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Richtlijn (EU) 2024/1265 van de Raad van 29 april 2024 tot wijziging van Richtlijn 2011/85/EU betreffende voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (PB L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Netto-uitgaven in de zin van artikel 2 van Verordening (EU) 2024/1263, namelijk de overheidsuitgaven ongerekend i) rente-uitgaven, ii) discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde, iii) uitgaven voor programma's van de Unie die volledig met inkomsten uit Uniefondsen worden gefinancierd, iv) nationale uitgaven voor medefinanciering van door de Unie gefinancierde programma's, v) cyclische elementen van de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen, en vi) eenmalige en andere tijdelijke maatregelen.

(3) Na de indiening van het plan moet de Commissie beoordelen of het aan de voorwaarden van Verordening (EU) 2024/1263 voldoet.

(4) Op aanbeveling van de Commissie moet de Raad vervolgens een aanbeveling vaststellen waarin het netto-uitgavenpad van de betrokken lidstaat wordt vastgesteld en, in voorkomend geval, de hervormings- en investeringstoezeggingen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode worden goedgekeurd.

OVERWEGINGEN BETREFFENDE HET NATIONALE BUDGETTAIR-STRUCTURELE PLAN VOOR DE MIDDELLANGE TERMIJN VAN IERLAND

(5) Op 15 oktober 2024 heeft Ierland zijn nationale budgettair-structurele plan voor de middellange termijn bij de Raad en de Commissie ingediend. De indiening vond plaats na een verlenging van de in artikel 36 van Verordening (EU) 2024/1263 vastgestelde termijn, zoals overeengekomen met de Commissie, in het licht van de door Ierland aangevoerde redenen.

Proces voorafgaand aan de indiening van het plan

(6) Ierland kwam in aanmerking om technische informatie te ontvangen, maar heeft daar niet om verzocht. De Commissie heeft Ierland op 21 juni 2024 de voornaamste initiële voorwaarden en onderliggende aannamen verstrekt die zijn gebruikt in het kader voor prognoses van de overheidsschuld op middellange termijn van de Commissie ([5]), zoals bedoeld in overweging 25 van Verordening (EU) 2024/1263, en heeft deze op 15 oktober 2024 bekendgemaakt ([6]).

(7) Overeenkomstig artikel 12 van Verordening (EU) 2024/1263 hebben Ierland en de Commissie in september 2024 een technische dialoog gevoerd. De dialoog was toegespitst op het door Ierland beoogde netto-uitgavenpad en de onderliggende aannamen (met name de potentiële bbp-groei en stock-flow adjustments), en de beoogde uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die zijn vastgesteld in het kader van het Europees Semester en de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie op het gebied van een rechtvaardige groene en digitale transitie, sociale en economische veerkracht, energiezekerheid en de opbouw van defensievermogens.

(8) In mei 2024 heeft Ierland overeenkomstig artikel 11, lid 3, en artikel 36, lid 1, punt c), van Verordening (EU) 2024/1263 volgens de door Ierland in het plan verstrekte informatie overleg gepleegd met het maatschappelijk middenveld, de sociale partners, regionale autoriteiten en andere belanghebbenden. Volgens de informatie die Ierland in zijn plan heeft verstrekt, heeft de regering de nationale economische dialoog (NED) georganiseerd, een jaarlijks evenement dat belanghebbenden een forum biedt om met de regering van gedachten te wisselen over economische en sociale prioriteiten. De besprekingen tijdens de NED 2024 waren onder meer gericht op de middellange termijn in de context van de verplichtingen van de regering uit hoofde van het herziene EU-begrotingskader.

(9) De Irish Fiscal Advisory Council (IFAC) heeft advies uitgebracht over de macro-economische prognose en de macro-economische aannamen die aan het meerjarige netto-uitgavenpad ten grondslag liggen ([7]). De macro-economische prognoses die ten grondslag liggen aan de nationale begroting voor 2025 zijn op 23 september 2024 door de IFAC goedgekeurd, aangezien de IFAC van oordeel was dat de prognoses binnen een aanvaardbare marge liggen. De IFAC is van mening dat deze goedkeuring komt op een moment dat de economie boven haar potentieel presteert en er risico's zijn in verband met capaciteitsbeperkingen in eigen land.

Andere gerelateerde processen

(10) Ierland heeft op 15 oktober 2024 zijn ontwerpbegrotingsplan voor 2025 ingediend. De Commissie heeft op 26 november 2024 een advies over dit ontwerpbegrotingsplan aangenomen ([8]).

(11) De Raad heeft op 21 oktober 2024 in het kader van het Europees Semester landspecifieke aanbevelingen (LSA's) tot Ierland gericht ([9]).

([5]) De belangrijkste initiële voorwaarden en onderliggende aannamen zijn in overeenstemming met de methode die is beschreven in de *Debt Sustainability Monitor 2023* van de Commissie (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Zij zijn gebaseerd op de voorjaarsprognose 2024 van de Europese Commissie en de verlenging ervan op middellange termijn tot 2033, en de bbp-groei op lange termijn en de vergrijzingskosten zijn in overeenstemming met het gezamenlijke vergrijzingsverslag 2024 van de Commissie en de Raad (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#ireland.

([7]) De macro-economische prognoses in de begroting voor 2025 hebben betrekking op de jaren 2024 tot en met 2030.

([8]) Advies van de Commissie over het ontwerpbegrotingsplan van Ierland van 26.11.2024 (C(2024) 9056 final).

([9]) Aanbeveling van de Raad van 21 oktober 2024 inzake het economisch, begrotings-, werkgelegenheids- en structuurbeleid van Ierland.

SAMENVATTING VAN HET PLAN EN BEOORDELING DOOR DE COMMISSIE

(12) Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) 2024/1263 heeft de Commissie het plan op onderstaande wijze beoordeeld.

Achtergrond: macro-economische en budgettaire situatie en vooruitzichten

(13) De economische activiteit in Ierland is in 2023 met 5,5 % gekrompen ten gevolge van een daling van de netto-uitvoer, voornamelijk in specifieke door multinationals gedomineerde sectoren, terwijl de binnenlandse economie sterk bleef. Volgens de najaarsprognose 2024 van de Europese Commissie krimpt de economie in 2024 naar verwachting met 0,5 % ten gevolge van de aanhoudende volatiliteit in door multinationals gedomineerde sectoren. In 2025 zal het reële bbp naar verwachting met 4,0 % stijgen, ondersteund door een sterke binnenlandse economie en een aanhoudende groei van de uitvoer. In 2026 zal het reële bbp naar verwachting met 3,6 % stijgen, omdat de binnenlandse vraag en de uitvoer een positieve bijdrage aan de groei blijven leveren. Gedurende de prognosehorizon (d.w.z. 2024-2026) zal de potentiële bbp-groei in Ierland naar verwachting licht stijgen van 2,6 % in 2024 tot 2,9 % in 2025, om vervolgens licht te dalen tot 2,7 % in 2026. Dit wordt veroorzaakt door een geleidelijke daling van de bijdrage van arbeid en een lichte stijging van de bijdrage van opbouw van kapitaal na een daling in 2024. Het werkloosheidspercentage bedroeg in 2023 4,3 % en ontwikkelt zich volgens de Commissie tot 4,4 % in 2024, 4,4 % in 2025 en 4,5 % in 2026. De inflatie (bbp-deflator) zal naar verwachting dalen van 3,6 % in 2023 tot 3,3 % in 2024 en zal uitkomen op 2,1 % in 2025 en 1,7 % in 2026.

(14) Wat de begrotingsontwikkelingen betreft, bedroeg het overheidsoverschot van Ierland in 2023 1,5 % van het bbp. Volgens de najaarsprognose 2024 van de Europese Commissie zal het overschot in 2024 naar verwachting 4,4 % van het bbp bereiken, dalen tot 1,4 % van het bbp in 2025 en, bij ongewijzigd beleid, uitkomen op 1,3 % in 2026. De najaarsprognose 2024 van de Europese Commissie omvat de ontwerpbegroting van Ierland voor 2025 die de regering in oktober aan het nationale parlement heeft voorgesteld. De overheidsschuld bedroeg eind 2023 43,3 % van het bbp. Volgens de najaarsprognose 2024 van de Europese Commissie zal de schuldquote eind 2024 naar verwachting dalen tot 41,6 % van het bbp. Naar verwachting zal die eind 2025 dalen tot 38,3 % van het bbp en eind 2026 tot 36,8 %. In de begrotingsprognoses van de Commissie worden de beleidstoezeggingen in de plannen voor de middellange termijn pas in aanmerking genomen als zij worden geschraagd door concrete beleidsmaatregelen die op geloofwaardige wijze zijn aangekondigd en voldoende zijn gespecificeerd.

Netto-uitgavenpad en belangrijkste macro-economische aannamen in het plan

(15) Het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Ierland bestrijkt de periode 2025-2029 en omvat een begrotingsaanpassing over een periode van vier jaar.

(16) Het plan bevat de overeenkomstig artikel 13 van Verordening (EU) 2024/1263 vereiste informatie.

(17) Het plan bevat de toezegging dat het in tabel 1 aangegeven netto-uitgavenpad zal worden aangehouden, dat overeenkomt met een gemiddelde groei van de netto-uitgaven van 5,3 % in de jaren 2025-2029. Het in het plan vastgelegde netto-uitgavenpad zal naar verwachting aan het einde van de aanpassingsperiode (2028) leiden tot een structureel primair saldo van 2,3 % van het bbp. In het plan wordt ervan uitgegaan dat de potentiële bbp-groei geleidelijk zal dalen van 3,1 % in 2024 tot 2,8 % tegen 2027, alvorens licht te stijgen tot 3,6 % in 2028. Verder berust het plan op de verwachting dat het groeipercentage van de bbp-deflator zal dalen van 3,2 % in 2024 tot 2,1 % in 2025, en op dat niveau zal blijven tot 2028.

Tabel 1: Netto-uitgavenpad en belangrijkste aannamen in het plan van Ierland

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Gemiddelde over de looptijd van het plan 2025-2029	Gemiddelde gedurende de aanpassingsperiode 2025-2028
Groei van de netto-uitgaven (jaarlijks, %)	9,8	5,1	6,5	4,9	5,4	4,7	5,3	5,5
Groei van de netto-uitgaven (cumulatief, vanaf referentiejaar 2023, %)	9,8	15,4	22,8	28,9	35,8	42,3	n.v.t.	n.v.t.
Potentiële bbp-groei (%)	3,1	3,2	2,9	2,8	3,6	3,5	3,2	3,1

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Gemiddelde over de looptijd van het plan 2025-2029	Gemiddelde gedurende de aanpassingsperiode 2025-2028
Inflatie (groei bbp-deflator) (%)	3,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1

Bron: budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Ierland en berekeningen van de Commissie.

Gevolgen voor de overheidsschuld van de netto-uitgaventoezeggingen van het plan

(18) Indien het in het plan vastgelegde netto-uitgavenpad en de onderliggende aannamen werkelijkheid worden, zou de overheidsschuld volgens het plan geleidelijk afnemen van 41,4 % van het bbp in 2024 tot 34,0 % van het bbp aan het einde van de aanpassingsperiode (2028), zoals weergegeven in de onderstaande tabel. Na de aanpassing zal de schuldquote op middellange termijn (d.w.z. tot 2038) naar verwachting blijven dalen tot ruim onder 60 % van het bbp om uiterlijk in 2038 uit te komen op 18,8 % van het bbp.

Tabel 2: Ontwikkeling van de overheidsschuld en het saldo in het plan van Ierland

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Overheidsschuld (% v.h. bbp)	43,4	41,4	37,9	36	34,8	34	33,1	18,8
Overheidssaldo (% v.h. bbp)	1,6	4,5	1,7	1,4	1,1	1,6	1,5	0,6

Bron: budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Ierland.

De overheidsschuld zou volgens het plan dus op middellange termijn onder de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 60 % van het bbp blijven. Op basis van de beleidstoezeggingen en de macro-economische aannamen van het plan is het in het plan voorgestelde netto-uitgavenpad dan ook in overeenstemming met de schuldvereiste van artikel 16, lid 2, van Verordening (EU) 2024/1263.

Gevolgen voor het overheidssaldo van de netto-uitgaventoezeggingen van het plan

(19) Op basis van het netto-uitgavenpad en de aannamen van het plan zou het overheidsoverschot 1,7 % van het bbp bedragen in 2025, dalen tot 1,4 % in 2026 en 1,1 % in 2027 en stijgen tot 1,6 % in 2028. Volgens het plan zou het overheidssaldo dus aan het einde van de aanpassingsperiode (2028) de referentiewaarde van 3 % van het bbp niet overschrijden. Bovendien zou het overheidstekort in de tien jaar na de aanpassingsperiode (d.w.z. tot en met 2038) de 3 % van het bbp niet overschrijden. Op basis van de beleidstoezeggingen en de macro-economische aannamen van het plan is het in het plan voorgestelde netto-uitgavenpad dan ook in overeenstemming met de tekortvereiste van artikel 16, lid 2, van Verordening (EU) 2024/1263.

Macro-economische aannamen van het plan

(20) Het plan is gebaseerd op aannamen die afwijken van de aannamen van de Commissie die op 21 juni 2024 aan Ierland zijn toegezonden. In het bijzonder worden in het plan verschillende aannamen gedaan voor acht variabelen, namelijk: het uitgangspunt (het structurele primaire saldo in 2024), de potentiële bbp-groei, de groei van de bbp-deflator, de reële bbp-groei, de nominale impliciete rentevoet, stock-flow adjustments, eenmalige maatregelen en de vermindering van de outputgap. Bovendien wijkt het plan af van de aanname van "ongewijzigd begrotingsbeleid" na de aanpassingsperiode, door uit te gaan van een verdere budgettaire deconsolidatie in de jaren 2029 en 2030. Hieronder volgt een beoordeling van deze verschillen in aannamen. De verschillen in aannamen met

het grootste effect op de gemiddelde groei van de netto-uitgaven worden hieronder opgesomd, samen met een beoordeling van elk verschil afzonderlijk.

(21) Het plan gaat uit van een hoger structureel primair saldo voor 2024, namelijk een overschot van 3,7 % van het bbp, terwijl de Commissie in het voorjaar van 2024 nog uitging van een overschot van 2,5 % van het bbp. Deze herziene budgettaire uitgangspositie en de bijbehorende geactualiseerde macro-economische voorwaarden voor 2024 in het plan weerspiegelen recentere gegevens die sinds het voorjaar beschikbaar zijn. Dit is in overeenstemming met de najaarsprognose 2024 van de Commissie. Bijgevolg wordt dit verschil naar behoren gemotiveerd geacht. Op zichzelf beschouwd, verhoogt het verschil het plafond voor de gemiddelde groei van de netto-uitgaven tijdens de aanpassingsperiode in vergelijking met de aannamen van de Commissie.

— In het plan is de potentiële bbp-groei gedurende de programmaperiode gemiddeld 0,3 procentpunten lager dan in de aannamen van de Commissie die op 21 juni 2024 zijn gedeeld. Dit is een afspiegeling van recentere begrotingsresultaten dan in het voorjaar van 2024, waarbij gebruik is gemaakt van de gezamenlijk overeengekomen methode van de EU. Bovendien wordt er in het plan ook van uitgegaan dat de reële bbp-groei lager uitvalt en dat de outputgap eerder wordt gedicht dan in de aannamen van de Commissie. Volgens de methode van de Commissie zou de budgettaire expansie in het Ierse plan immers leiden tot hogere multiplicatoreffecten op de reële bbp-groei en zou de outputgap tegen 2033 zijn gedicht, terwijl deze in het plan al in 2030 is gedicht. Bijgevolg worden deze aannamen als prudent en dus naar behoren gerechtvaardigd beschouwd. Samen dragen zij bij tot een lagere gemiddelde groei van de netto-uitgaven gedurende de aanpassingsperiode in het plan dan op basis van de aannamen van de Commissie.

— In het plan wordt ervan uitgegaan dat de groei van de bbp-deflator gedurende de programmaperiode gemiddeld 0,1 procentpunt hoger zal zijn in vergelijking met de aannamen van de Commissie. Deze groei weerspiegelt recentere begrotingsresultaten dan in het voorjaar van 2024. Bijgevolg wordt deze veronderstelling naar behoren gemotiveerd geacht. Op zichzelf beschouwd, draagt dit bij tot een hogere gemiddelde groei van de netto-uitgaven gedurende de aanpassingsperiode in het plan dan op basis van de aannamen van de Commissie.

— In het plan wordt ervan uitgegaan dat de stock-flow adjustments hoger zijn dan volgens de aannamen van de Commissie, vanwege de oprichting van nieuwe spaarfondsen. De minder gunstige aanname in het plan kan worden verklaard doordat in het plan wordt uitgegaan van recentere gegevens. Bijgevolg wordt deze veronderstelling naar behoren gemotiveerd geacht.

De resterende verschillen hebben geen significante gevolgen voor de gemiddelde groei van de netto-uitgaven ten opzichte van de aannamen van de Commissie. Al met al leiden alle verschillen in aannamen samen tot een theoretisch plafond voor de gemiddelde groei van de netto-uitgaven dat hoger ligt dan wat nodig zou zijn om te voldoen aan de toepasselijke begrotingsregels op basis van de aannamen van de Commissie in het voorjaar van 2024. Ierland verbindt zich in zijn plan echter tot een netto-uitgavenpad dat lager ligt dan dit theoretische plafond en ook lager dan wat op basis van de aannamen van de Commissie nodig zou zijn om aan de begrotingsregels te voldoen. De Commissie zal bij toekomstige beoordelingen van de naleving van het netto-uitgavenpad rekening houden met de bovenstaande beoordeling van de aannamen van het plan.

Begrotingsstrategie van het plan

(22) Volgens de indicatieve begrotingsstrategie in het plan zullen de netto-uitgaventoezeggingen voornamelijk worden nagekomen door aanvullende overheidsdiensten te verlenen om in de behoeften van een snel groeiende bevolking te voorzien. Bovendien zal Ierland toevoegingen aan de publieke kapitaalvoorraad financieren door het investeringsniveau in de publieke sector te verhogen. Ten slotte heeft Ierland twee spaarinstrumenten voor de langere termijn opgezet, aangezien een groot deel van de vennootschapsbelasting naar schatting “uitzonderlijk” van aard zal zijn. Hoewel de prognoses voor het overheidssaldo aanhoudende overheidsoverschotten laten zien, is de strategie gericht op de uitgavenzijde vanwege de aanzienlijke invloed van inkomstenmeevallers op het nominale saldo. De specificatie van de vast te stellen beleidsmaatregelen moet in de jaarlijkse begrotingen worden bevestigd of aangepast, en gekwantificeerd. Bovendien specificeert het ontwerpbegrotingsplan voor 2025 de beleidsmaatregelen waarmee de netto-uitgaventoezegging voor 2025 zal worden gehaald ([10]).

([10]) Zie het advies van de Commissie over het ontwerpbegrotingsplan van Ierland van 26.11.2024 (C(2024) 9056 final).

Hervormings- en investeringsvoornemens in het plan die aansluiten bij de belangrijkste uitdagingen in het kader van het Europees Semester en bij de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie

(23) In het plan worden beleidsvoornemens met betrekking tot hervormingen en investeringen beschreven om een antwoord te bieden op de belangrijkste uitdagingen die in het kader van het Europees Semester zijn vastgesteld – waaronder met name de LSA's – en om werk te maken van de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. Het plan omvat ongeveer veertig maatregelen, waarvan er twaalf financieel worden ondersteund door de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

(24) Ten aanzien van de gemeenschappelijke prioriteit van een rechtvaardige groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen van Verordening (EU) 2021/1119, wordt in het plan een samenhangende reeks hervormingen en investeringen vastgesteld. Mitigatiemaatregelen (landspecifieke aanbevelingen in 2019, 2020, 2022 en 2023) omvatten een verhoging van het koolstofbelastingtarief en het wetsvoorstel inzake klimaatactie en koolstofarme ontwikkeling (wijziging), die beide zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan en het nationale energie- en klimaatplan. In het wetsvoorstel wordt een wettelijk bindend kader met streefdoelen en toezeggingen vastgesteld, waarbij de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken wettelijk wordt vastgelegd en koolstofbudgetten voor perioden van vijf jaar en klimaatactieplannen worden goedgekeurd. In de maatregelen op het gebied van water en afvalwater (landspecifieke aanbeveling in 2019, 2020, 2022, 2023 en 2024) wordt verwezen naar het derde stroomgebiedbeheersplan van Ierland. In het plan worden maatregelen uiteengezet om de digitale transitie mogelijk te maken (landspecifieke aanbeveling in 2019 en 2020), zoals tot uiting komt in de nationale digitale strategie, "Harnessing Digital", en de digitale doelstellingen te verwezenlijken, zoals vermeld in het strategische stappenplan voor het digitale decennium. Dit omvat investeringen in digitale vaardigheden (sommige daarvan zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan), toegang tot en gebruik van digitale overheidsdiensten (sommige daarvan zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan), met name door middel van subsidies en bijstand voor kmo's, steun voor bedrijven om te digitaliseren (sommige daarvan zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan), cyberveiligheid door meer middelen voor het National Cyber Security Centre, en connectiviteit door de uitvoering van een nationaal breedbandplan met als doel alle Ierse huishoudens en bedrijven uiterlijk in 2028 aangesloten te krijgen op een gigabitnetwerk en alle bevolkte gebieden uiterlijk in 2030 te voorzien van 5G-dekking.

(25) Met betrekking tot de gemeenschappelijke prioriteit van sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de Europese pijler van sociale rechten, bevat het plan maatregelen om het aanbod van sociale en betaalbare woningen te vergroten (landspecifieke aanbeveling in 2019 en 2020) door de uitvoering van het plan "Housing for All" (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan), en de hervorming van de planning. Maatregelen ter ondersteuning van het ondernemingsklimaat, met name voor binnenlandse kmo's (landspecifieke aanbeveling in 2019 en 2020), omvatten acties uit het witboek over ondernemingen. Maatregelen ter ondersteuning van onderzoek en innovatie (landspecifieke aanbeveling in 2019 en 2020) omvatten de oprichting van een nieuw concurrerend agentschap voor de financiering van onderzoek en innovatie, de versterking van technologische universiteiten (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan en de EFRO-programma's) en andere investeringen die zijn bekendgemaakt in de Impact 2030-strategie. In overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten, wordt in het plan ook een reeks initiatieven voor gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt beschreven. Maatregelen op het gebied van vaardigheden (landspecifieke aanbeveling in 2020 en 2023) omvatten de oprichting van een nieuwe nationale vaardighedenraad, het vrijmaken van middelen uit het nationale opleidingsfonds, meer lopende en kapitaalinvesteringen (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan), de ontwikkeling van één nationaal leerlingstelsel en hervormingen in het tertiair onderwijs. Het plan verwijst naar het kader waarin Ierland voornemens is zijn huidige wezenlijke voorzieningen voor bijscholing te bevorderen, met name voor kwetsbare groepen en mensen in huishoudens met een lage arbeidsintensiteit (landspecifieke aanbeveling in 2019). In het plan wordt een reeks initiatieven geschetst voor eerlijke arbeidsomstandigheden, waaronder de invoering van een nationaal leefloon van 60 % van het mediane uurloon uiterlijk in januari 2026. Het plan bevat ook initiatieven op het gebied van sociale bescherming en inclusie, waaronder investeringen in activering van de arbeidsmarkt (landspecifieke aanbeveling in 2019) gericht op kwetsbare groepen, zoals vastgelegd in de strategie "Pathways to Work". Dit wordt aangevuld met hervormingen in de kinderopvangsector (landspecifieke aanbeveling in 2019), waaronder universele en inkomensafhankelijke subsidies in het kader van de nationale regeling voor kinderopvang, en toezeggingen voor armoedebestrijding in het kader van het stappenplan voor sociale inclusie. Met betrekking tot prioritaire cohorten die in het kader van het Europees Semester worden genoemd, wordt in het plan verwezen naar de nationale strategie inzake handicaps en de tweede nationale strategie inzake de inclusie van Travellers en Roma.

(26) Wat de gemeenschappelijke prioriteit van energiezekerheid betreft, worden in het plan maatregelen geschetst om de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen, met name via investeringen in hernieuwbare offshore-energie (landspecifieke aanbeveling in 2022 en 2023) (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan) en netaansluitingen (landspecifieke aanbeveling in 2022, 2023 en 2024) met Noord-Ierland en Frankrijk. Maatregelen om de veerkracht van het energiesysteem te versterken zijn onder andere financiering voor armere huishoudens om de energieprestaties van particuliere gebouwen te verbeteren (landspecifieke aanbeveling in 2022, 2023 en 2024) (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan en de EFRO-programma's) en acties op het gebied van energieopslag en vraagsturing (landspecifieke aanbeveling in 2022, 2023 en 2024) die zijn opgenomen in de strategie voor energiezekerheid in Ierland.

(27) Ten aanzien van de gemeenschappelijke prioriteit van defensievermogens, bevat het plan geen maatregelen.

(28) Daarnaast worden in het plan beleidsmaatregelen geschetst om de budgettaire houdbaarheid op lange termijn aan te pakken. Maatregelen met betrekking tot de kosteneffectiviteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (landspecifieke aanbeveling in 2019 en 2024) die in het strategisch kader voor digitale gezondheid worden uiteengezet, omvatten 48 strategische initiatieven voor digitale gezondheidsoplossingen, de oprichting van een onafhankelijke commissie voor ouderenzorg, de oprichting van vier nieuwe electieve ziekenhuizen, de ontwikkeling van betere eerstelijns- en gemeenschapszorg en de herstructurering van de uitvoerende macht van de gezondheidszorg in het kader van de hervorming van Sláintecare (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan). Maatregelen om de houdbaarheid van het pensioenstelsel te verbeteren (landspecifieke aanbeveling in 2019, 2022 en 2023) omvatten de invoering van loongerelateerde sociale uitkeringen, een pensioenregeling met automatische inschrijving voor bepaalde werknemers, de oprichting van twee lange-termijnspaarinstrumenten (Future Ireland Fund en het Infrastructure, Climate and Nature Fund) en een overeengekomen stappenplan voor de verhoging van de socialezekerheidsbijdragen. In het plan staat dat Ierland agressieve fiscale planning zal blijven aanpakken (landspecifieke aanbeveling in 2019 en 2020) door zijn stappenplan voor de vennootschapsbelasting uit te voeren (sommige acties zijn opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan).

(29) Het plan bevat informatie over de samenhang en, in voorkomend geval, de complementariteit met de fondsen van het cohesiebeleid en het herstel- en veerkrachtplan van Ierland. Het plan bevat informatie over de omvang en de doelstellingen van de verschillende fondsen van het cohesiebeleid. Het plan bevat een tabel waarin wordt aangegeven welke structurele hervormingen en investeringsprioriteiten gedeeltelijk zullen worden aangepakt via maatregelen in het kader van het herstel- en veerkrachtplan van Ierland en/of de fondsen van het cohesiebeleid.

(30) Het plan heeft ten doel bij te dragen aan de nodige overheidsinvesteringen van Ierland in verband met de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. Met betrekking tot de gemeenschappelijke prioriteit van een rechtvaardige groene en digitale transitie geeft het plan een algemeen overzicht van de lopende investeringen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, het water- en afvalwaterbeheer te verbeteren en de digitale transformatie te ondersteunen. Met betrekking tot de gemeenschappelijke prioriteit van sociale en economische veerkracht geeft het plan een algemeen overzicht van de lopende investeringen in verband met de ondersteuning van ondernemingen, onderzoek en innovatie, vaardigheden, activering van de arbeidsmarkt, kinderopvang en huisvesting. Met betrekking tot de gemeenschappelijke prioriteit van energiezekerheid geeft het plan een algemeen overzicht van de investeringen in verband met retrofitting, hernieuwbare offshore-energie en netaansluitingen.

Conclusie van de beoordeling van de Commissie

(31) Concluderend is de Commissie van oordeel dat het plan van Ierland aan de vereisten van Verordening (EU) 2024/1263 voldoet.

(32) Overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2024/1263 moet het in het plan vastgelegde netto-uitgavenpad door de Raad aan Ierland worden aanbevolen.

ALGEMENE CONCLUSIE VAN DE RAAD

(33) De Raad is ingenomen met het budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Ierland en is van oordeel dat de volledige uitvoering ervan zou helpen gezonde overheidsfinanciën te waarborgen en de houdbaarheid van de overheidsschuld en duurzame en inclusieve groei te ondersteunen.

(34) De Raad neemt nota van de beoordeling van het plan door de Commissie. De Raad verzoekt de Commissie echter om bij toekomstige plannen haar beoordeling in een afzonderlijk document op te nemen, los van haar aanbevelingen voor aanbevelingen van de Raad.

(35) De Raad neemt nota van de beoordeling door de Commissie van het netto-uitgavenpad en de belangrijkste macro-economische aannamen in het plan, alsook van de gevolgen van het netto-uitgavenpad in het plan voor het overheidstekort en de overheidsschuld. De Raad neemt nota van de beoordeling van de Commissie dat de macro-economische en budgettaire aannamen, hoewel zij in sommige gevallen afwijken van de aannamen van de Commissie, onder meer om rekening te houden met geactualiseerde macro-economische en begrotingsgegevens, over het algemeen naar behoren gerechtvaardigd zijn en door deugdelijke economische argumenten worden onderbouwd. De Raad neemt nota van de brede begrotingsstrategie van het plan en de risico's voor de vooruitzichten, die invloed kunnen hebben op het al dan niet werkelijkheid worden van het macro-economische scenario en de onderliggende aannamen en de uitvoering van het netto-uitgavenpad van het plan. De Raad neemt er met name nota van dat de Ierse autoriteiten de voorkeur geven aan gewijzigde parameters voor binnenlandse analyses van het nationaal inkomen vanwege vertekeningen als gevolg van de relatieve omvang van de multinationale sector in Ierland. In verband daarmee wordt de nominale begrotingssituatie van Ierland beïnvloed door mogelijke uitzonderlijke inkomsten uit vennootschapsbelasting, die op dezelfde manier uit veel binnenlandse begrotingsevaluaties van Ierland zijn gefilterd. De Raad neemt derhalve nota van de invoering van twee spaarinstrumenten om begrotingsbuffers op te bouwen: één instrument zal worden ingezet om toekomstige

structurele uitdagingen het hoofd te bieden en het andere zal anticyclisch werken in geval van een economische of budgettaire neergang en zal bijdragen tot de verwezenlijking van de klimaat- en milieudoelstellingen van Ierland. De Raad merkt ook op dat de defensie-uitgaven onder druk kunnen komen te staan door geopolitieke risico's.

(36) De Raad verwacht dat Ierland klaar staat om zijn begrotingsstrategie waar nodig aan te passen om ervoor te zorgen dat het aanbevolen netto-uitgavenpad wordt gevolgd. De Raad besluit de economische en budgettaire ontwikkelingen, met inbegrip van die welke ten grondslag liggen aan het scenario van het plan, nauwlettend te volgen.

(37) De Raad is van oordeel dat er tijdig voor de volgende ronde van het begrotingstoezicht verdere besprekingen nodig zijn om samen overeenstemming te bereiken over de implicaties van de cumulatieve groeipercentages van de netto-uitgaven voor het jaarlijkse toezicht.

(38) De Raad neemt nota van de beschrijving van de Commissie van de hervormingen en investeringsbehoeften en -voornemens als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die in het kader van het Europees Semester zijn vastgesteld, en benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat dergelijke hervormingen en investeringen worden doorgevoerd. De Raad zal, op basis van de door de Commissie ingediende verslagen, dergelijke hervormingen en investeringen beoordelen en in het kader van het Europees Semester toezien op de uitvoering ervan.

(39) De Raad ziet uit naar de jaarlijkse voortgangsverslagen van Ierland, met daarin met name informatie over de vorderingen bij de uitvoering van het door de Raad vastgestelde netto-uitgavenpad, en over de uitvoering van bredere hervormingen en investeringen in het kader van het Europees Semester,

BEVEELT AAN dat Ierland:

1. Waarborgt dat de groei van de netto-uitgaven de in bijlage I bij deze aanbeveling vastgestelde maxima niet overschrijdt.

Gedaan te Brussel, 21 januari 2025.

Voor de Raad

De voorzitter

A. DOMAŃSKI

BIJLAGE I

Maximale groeipercentages van de netto-uitgaven
(jaarlijkse en cumulatieve groeipercentages, nominaal)

Ierland

Jaar		2025	2026	2027	2028	2029
Groeipercentage (%)	Per jaar	5,1	6,5	4,9	5,4	4,7
	Cumulatief (*)	15,4	22,8	28,9	35,8	42,3

(*) De cumulatieve groeipercentages worden berekend op basis van het referentiejaar 2023. De cumulatieve groeipercentages worden gebruikt bij de jaarlijkse controle van naleving achteraf in de controlerekening.